

Rädda Barnens remissvar av promemorian En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas, Ds 2024:30.

Inledning

Rädda Barnen har beretts möjlighet att svara på remiss för promemorian En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas, Ds 2024:30. Rädda Barnen svarar på remissen utifrån ett barnrättsperspektiv med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som grund. Till stöd i tolkningen av barnkonventionen använder sig Rädda Barnen främst av uttalanden från FN:s kommitté för barnets rättigheter (FN:s barnrättskommitté).

Sammanfattning av Rädda Barnens synpunkter

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå en ordning som ger möjlighet för socialnämnden att besluta om öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare, samt även krav riktade mot barn och unga.

Utredningen föreslår bland annat att socialnämnden får besluta om att vårdnadshavare ska delta i öppna insatser när samtycke saknas, samt förena beslutet om insatser med vite. Utredningen föreslår även att socialnämnden, i fler fall än idag, får besluta om att barn och unga ska delta i öppna insatser, samt även kunna besluta om elektronisk övervakning, fotboja, till barn som har fyllt 15 år.

Utredningen föreslår att dessa bestämmelser ska regleras i en ny lag, lagen om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (LIV).

Rädda Barnen avstyrker samtliga av utredningens förslag, utom ett. Det enda förslaget som Rädda Barnen tillstyrker är möjligheten till tillfällig föräldrapenning till vårdnadshavare vid beslut om insatser enligt socialtjänstlagen.

Rädda Barnen delar ambitionen om att säkerställa skydd för de barn vars föräldrar tackar nej till stöd, och skydd för barn som riskerar att dras in i gängkriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende. Rädda Barnen har däremot en oro över att de föreslagna åtgärderna inte kommer leda till en positiv förändring för barn. Snarare riskerar de att spå på bristande förtroende för socialtjänsten. Rädda Barnen menar att det saknas en primär analys av varför föräldrar tackar nej - och hur socialtjänsten kan bli en mer relevant instans att ta emot stöd ifrån - snarare än att tvinga föräldrar att tacka ja. Att få till ett socialt förändringsarbete är en komplex process, även när motivation och vilja finns - om det sker med tvång och hot om vite riskerar det att i värsta fall leda till motsatta konsekvenser.

En insats i sig ger inte en positiv effekt för barn. Detta sker först när insatsen leder till en positiv förändring för barnet i fråga. Tvingande öppenvårdsinsatser har ett svagt vetenskapligt

stöd, och kunskapsläget kring det är enligt Socialstyrelsen bristfälligt¹. Utredningen har dessutom inte kunnat påvisa något vetenskapligt stöd för hur tvingande insatser ska leda till en positiv förändring för barn.

I juli 2025 förväntas en ny Socialtjänstlag (SoL) komma på plats. Lagen har som mål att arbeta förebyggande samt skapa tillit och tillgänglighet. Rädda Barnen har en oro över att insatserna som behandlas i detta remissvar riskerar att motverka dessa ambitioner. Socialtjänstens kärnuppdrag för barn och unga är skydd, stöd och insatser, socialtjänstens grundläggande principer bygger på självbestämmande och frivillighet. Dessa förslag riskerar att i stället skifta fokus till kontroll, straff och repression.

Nedan följer Rädda Barnens synpunkter på de enskilda förslagen.

8 Några utgångspunkter för den ordning som ska föreslås

De förslag som utredningen presenterar innehåller bestämmelser om socialnämnders möjligheter att besluta om insatser i öppna former och ställa krav i form av särskilda föreskrifter till vårdnadshavare, barn och unga utan att samtycke. Utredningen föreslår att denna ordning ska regleras i en ny lag, lagen om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (LIV).

Rädda Barnen avstyrker utredningens förslag.

Rädda Barnens bedömning är att dessa förslag går emot hela socialtjänstens grundläggande utgångspunkter om frivillighet. Rädda Barnen uppfattar att förslagen i LIV grundar sig i utgångspunkter att föräldrar *kan men inte vill* – Att föräldrar har förmåga men saknar vilja till förändring. Detta synsätt är i rakt motsats till socialtjänstens primära logik att föräldrar *vill men inte kan* – att föräldrar har en vilja till förändring men saknar förmåga. Införandet av en sådan lag blir således en kursändring som går rakt emot den svenska socialtjänstens grundläggande syn på människor.

Rädda Barnen ser problematiken i att ett stort antal barn inte får insatser när föräldrar tackar nej, men ser inte att mer tvång i lagstiftningen är lösningen. Rädda Barnen ser behovet av en tvångslagstiftning i form av LVU, som det yttersta skyddsnätet för att barn inte ska fara illa. Detta om inga andra insatser är möjliga och för att skydda att barn allvarligt skadas i sin utveckling. Däremot behöver utgångspunkten i socialtjänstens arbete med barn och familjer fortsatt bygga på frivillighet.

Att införa tvång när någon tackar nej riskerar, som Rädda Barnen ovan nämnt, att bli en farlig genväg i det sociala arbetet, snarare än ett ökat skydd för barn. Rädda Barnen saknar först och främst en utgångspunkt kring de grundläggande frågorna: *Varför tackar föräldrar nej? Hur kommer det sig att en så stor andel av föräldrar tackar nej till insats? Hur ska socialtjänsten få fler att tacka ja till insatser?* Rädda Barnen vill först och främst se analys kring omständigheter när barn och deras föräldrar inte har förutsättningar att ta emot insatser. Först därefter bör lämpliga

¹ ¹ [Öppna insatser utan samtycke](#)

förslag och åtgärder presenteras som kan möta de hinder som identifierats i analysen. Rädda Barnens bedömning är att oavsett om det beror på praktiskt hinder på grund av förvärvsarbete, oro och brist på tillit till socialtjänsten, psykisk hälsa och förmåga, eller brist på förståelse torde inte tvång vara lösningen.

I juli 2025 träder nya socialtjänstlagen (SoL) i kraft. Några av de grundläggande målsättningarna i den nya lagen är just fokus på tillgänglighet och tillit. Ett viktigt mål är således att ge socialtjänsten styrning och förutsättningar att bli mer tillgängliga, skapa förtroende och på så sätt ge möjligheten till tidiga insatser och stöd.

Rädda Barnen ser stora risker med att införa LIV i korrelation med nya SoL. Detta utifrån fokuset på tvång, kontroll och repression i LIV. Rädda Barnens bedömning är att bestämmelserna i LIV riskerar att motverka de nya viktiga målsättningarna i nya SoL, med fokus på tidiga insatser, tillit och tillgänglighet.

Rädda Barnen uppmanar därför regeringen att först låta den nya socialtjänstlagen träda i kraft och få tid att implementeras, innan förslagen i denna utredning bereds. Låt effekterna av nya SoL utvärderas och ta med den kunskapen in i beredningen av förslagen kring LIV.

9 Insatser i öppna former och särskilda föreskrifter till vårdnadshavare

Utredningen föreslår en möjlighet för socialnämnderna att besluta om öppenvårdsinsatser riktade till barnets vårdnadshavare, när samtycke saknas. Syftet med möjligheten är att kunna tillgodosäkra sig skydd och stöd för barnet, och förebygga att mer ingripande åtgärder, såsom placering utanför hemmet, behöver bli aktuella.

I utredningens förslag framgår att *"Socialnämnder ska få besluta att en vårdnadshavare ska delta i nödvändiga insatser utan vårdnadshavarens samtycke till insatserna om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att barnet kommer att utsättas för fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat missförhållande i hemmet eller om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att barnet kommer att utveckla ett missbruk av beroendeframkallande medel, involveras i eller ägna sig åt brottslig verksamhet eller uppvisa något annat socialt nedbrytande beteende"*

Rädda Barnen avstyrker utredningens förslag.

Rädda Barnen instämmer i problematiken kring att många vårdnadshavare tackar nej till insatser. Konsekvensen blir att flera barn inte får tillgång till stöd och insatser som det finns ett konstaterat behov av. Däremot ser inte Rädda Barnen hur den föreslagna ordningen med insatser utan vårdnadshavares samtycke skall komma till rätta med detta.

Att vårdnadshavare, mot sitt samtycke, tvingas ta emot en föräldrastödande insats, är inte skyddande i sig för barnet i fråga. Det är när insatsen leder till en positiv förändring som insatsen blir skyddande. Denna typ av påtvingade insatser har inget stöd i forskning och därmed har inte heller utredningen själva kunnat påvisa något sådant stöd – att insatser utan samtycke skulle ha denna avsedda effekt.

Som ovan nämnts så har exempelvis Socialstyrelsen konstaterat 2021 att kunskapsläget för

öppenvårdsinsatser till vuxna utan samtycke är bristfälligt².

Utredningen redogör själva för kraven i nya SoL att socialtjänstens arbete ska vara kunskapsbaserat, och bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Därmed gör utredningen bedömningen att *"Det är därför av största vikt att tillämpa de arbetssätt och insatser som enligt vetenskapen har positiva effekter"*, utifrån de insatser som kan komma att bli aktuella enligt LIV. Som ovan nämnt är kunskapsläget för öppna insatser utan samtycke synnerligen bristfälligt, och utredningen själva har heller inte kunnat visa på stöd i forskning och kunskap att öppenvårdsinsatser utan samtycke har effekt. Därmed bör utredningens resonemang om krav på vetenskap och beprövad erfarenhet även här vara aktuellt.

Rädda Barnen ser flera risker med förslagen, risker som utredningen själv har lyft. Som ovan nämnts så riskerar denna ordning att allvarligt skada förtroende och det relationella arbetet som ofta är grunden i såväl socialtjänstens arbete som i grundläggande förändringsarbete. Därmed leder förslagen även till risker för barn, då skadat förtroende kan öka risken för att föräldrar inte tar emot insatser på frivillig väg – och därmed ökar chansen till en positiv förändring för barnet i fråga. Att föräldrar med tvång tar emot en insats kan också leda till en "falsk trygghet" från socialtjänstens sida, där man inte följer upp eller fortsatt utreder barnets situation då föräldrarna tar emot en insats. Men om insatsen i fråga tas emot med tvång, har den, som ovan nämnts, inget vetenskapligt stöd för att den skulle fungera eller vara verkningsfull för att stärka föräldraförmågan eller göra hemsituationen bättre för barnet. På så vis kan tvingande öppenvårdsinsatser utgöra en risk för barn.

Rädda Barnen vill även lyfta det som utredningen själv tar upp om risker för barn – att barn sätts i en lojalitetskonflikt gentemot sina vårdnadshavare, samt att barn kan utsättas för skuldbeläggande gentemot sina vårdnadshavare om vårdnadshavarna tvingas till att ta emot en insats. Detta riskerar även att leda till att barn drar sig för att berätta för såväl socialnämnden som andra vuxna i sin närhet om sin hemsituation.

Rädda Barnen bedömer dessutom att den föreslagna ordningen med tvingande insatser, är ett stort ingrepp på grundläggande fri och rättigheter. Förslagen i utredningen innebär stora ingrepp i såväl barn som vårdnadshavares rätt till privat- och familjeliv. För att detta skall vara befogat bör det tydligt fastställas hur dessa ingrepp är till barnets bästa. Detta ligger även i linje med barnkonventionen artikel 18 som lyfter statens ansvar för att ge föräldrar bästa stödet i sitt föräldraskap, för att fullgöra sitt ansvar som föräldrar för barnets bästa.

Utifrån den bedömning Rädda Barnen gjort ovan i att förslagen inte har stöd i forskning och beprövad erfarenhet, och riskerar att skada socialtjänstens förtroende och grundläggande arbete, görs bedömningen att de ingrepp i fri- och rättigheter som förslagen riskerar göra inte står i proportion till eventuella positiva effekter, och således inte är till barnets bästa. I synnerhet då utredningen inte kunnat påvisa något stöd för dessa eventuella positiva effekter.

10 Insatser i öppna former och särskilda föreskrifter till barn och unga

Utredningen föreslår att bestämmelser kring tvingande öppenvårdsinsatser till unga, det så kallade *"mellantvånget"* enligt 22 och 23 §§ LVU ska upphöra och att liknande bestämmelser ska

² [Öppna insatser utan samtycke](#)

föras in i LIV i stället. Utredningen redogör för att § 22 i LVU sällan tillämpas och gör även bedömningen att tvingande öppenvårdsinsatser till barn och unga bör gälla fler fall och mycket tidigare än det som regleras i § 22 LVU.

Utredningen föreslår även möjligheten att besluta om särskilda föreskrifter till barn och unga, såsom exempelvis att delta i skolundervisning, delta på fritidsaktivitet, delta i praktik, iaktta drogfrihet och nykterhet, samt att vistas i hemmet under föreskrivna tider. Särskilda föreskrifter ska särskilt övervägas vid LVU i hemmet samt vid avslutad placering på HVB eller särskilt ungdomshem.

Rädda Barnen avstyrker förslagen.

Rädda Barnen delar utredningens slutsats att 22 § LVU sällan används och att det under flera decennier sett liknande ut, trots kunskapssatsningar kopplat till tillämpning. Däremot delar Rädda Barnen inte utredningens slutsats att utöka möjligheterna till tvång genom att göra det möjligt för fler insatser och mycket tidigare än regleringen i 22 § LVU.

I rekvisitet för 22 § LVU är fokus på att barn riskerar att fara så illa så att det är befogat med tvångsvård. På så vis har 22 § i LVU fokus på skydd vid allvarliga konstaterade risker - att säkerställa skydd för att barn och unga ska fara illa i sin utveckling utifrån sitt eget beteende.

Att i stället lägga tvingande insatser inom LIV och möjliggöra för att tvingande insatser ska komma till stånd tidigare och i fler fall blir något helt annat än just en skyddsåtgärd, vid allvarliga konstaterade risker. Här blir insatser som handlar om förändrings- och behandlingsarbete aktuella. Rädda Barnens bedömning är att detta blir en stor skillnad, där de insatser som kan bli aktuella inom 22 § LVU handlar om skydd, varpå visst tvång kan vara befogat, till skillnad från hur ordningen föreslås inom LIV. Rädda Barnen delar inte behovet av att införa tvång för stöd- förändrings- och behandlingsinsatser för tidiga insatser till barn och unga.

Tidiga och förebyggande insatser till barn och unga behöver bygga på tillit, motivation och delaktighet – särskilt om syftet är att få till ett socialt förändringsarbete. Att införa tvång som verktyg för detta riskerar snarare att bli kontraproduktivt, genom att skada tillit, motivation och delaktighet för barn och unga.

11 Tillfällig föräldrapenning och kostnadsersättning

Utredningen föreslår att föräldrar ska kunna få rätt till tillfällig föräldrapenning i samband med föräldrastödjande insatser, såväl enligt LIV som enligt SoL. Detta då många föräldrar saknar såväl ekonomisk som praktisk möjlighet att frånvara från sitt arbete i samband med en insats från socialtjänsten.

Rädda Barnen tillstyrker förslaget att denna ordning bör införas i SoL. Rädda Barnen bedömer att förslaget, till skillnad från övriga förslag i utredningen, innebär en utökad möjlighet för föräldrar att på frivillig väg ta emot stöd och insatser från socialtjänsten och tillgodogöra sig ett positivt förändringsarbete för barnets bästa. Däremot avstyrker Rädda Barnen förslagen i

LIV som helhet, men anser att det bör införas inom SoL oavsett om de övriga förslagen i LIV blir verklighet.

12 Uppföljning och kontroll av socialnämndernas beslut

Utredningen redogör för hur uppföljning och kontroll av beslut fattade enligt LIV ska gå till. Utöver uppföljning och samtal med vårdnadshavare, barnet samt inhämtande av information från externa parter så regleras särskilt möjligheten att kontrollera efterlevnaden av särskilda föreskrifter för barn. När det kommer till föreskriften att vistas i bostaden eller av socialnämnden annan särskild anvisad plats, föreslår utredningen att socialnämnden ska kunna begära handräckning av polis för att tillfälligt omhänderta barnet samt förflytta hen till den anvisade platsen.

För barn som fyllt 15 föreslås även möjligheten till elektronisk övervakning, fotboja, för att kontrollera att barnet följer föreskriften om att vistas i bostaden eller av socialnämnden annan särskild anvisad plats.

Rädda Barnen avstyrker förslagen.

Återigen vill Rädda Barnen understryka att förslagen går emot socialtjänstens grundläggande utgångspunkt med frivilliga insatser och självbestämmande. Rädda Barnen ser det som problematiskt när fler verktyg som hör hemma inom straffrättsliga åtgärder nu hamnar inom socialtjänstens arbete. Rädda Barnen har en stark oro över att förslagen ska innebära en målkonflikt mellan socialtjänstens grunduppdrag att ge stöd, skydd och insatser till barn och deras familjer, i relation till andra tilläggsuppdrag för socialtjänsten; att utöva kontroll och repression gentemot barn och vuxna som begått, eller riskerar att begå brott.

Rädda Barnen vill understryka de risker som utredningen själva redogör för gällande stigmatisering, utanförskap och stämpling som kriminell. Idag är det endast personer som har dömts för brott eller bedöms riskera att begå brott som kan bli aktuella för elektronisk övervakning. Risker är att elektronisk övervakning blir ett led i en kriminell identitet. Dessutom är elektronisk övervakning ett stort ingrepp i den personliga integriteten.

När det kommer till möjligheten till skydd kopplat till kontroll av vart barnet befinner sig med hjälp av elektronisk övervakning, gör Rädda Barnen bedömningen att det inte står i proportion till de riskerna som elektronisk övervakning innebär. Utredningen lyfter argumentet att med fotboja kan det bli lättare för barn att säga nej till kriminellt umgänge, och att det på så vis kan bli ett skydd för barn som är rädda för att utnyttjas i kriminalitet. Här vill Rädda Barnen understryka att det iså fall handlar om ett barn som har insikt och en oro över sin situation, och dessutom är hjälpsökande. Således bör inte denna tvingande åtgärd vara aktuell och andra insatser på frivillig väg torde vara mer lämpliga.

Rädda Barnen vill även lyfta den faktumet att barn som begått brott eller varit inblandad i kriminalitet ofta själva har erfarenhet av våldsutsatthet i hemmet, men att våldsutsattheten

inte uppmärksammas.³ Detta är även något som styrks av Barnombudsmannens rapport som bygger på 88 intervjuer av frihetsberövade barn⁴. Att genom elektronisk övervakning få barn att befinna sig i ett hem där det förekommer våld kan på så vis utgöra en risk för ett barn snarare än skydd.

Rädda Barnen vill även särskilt lyfta de erfarenheter som utredningen redogör för kring Danmark, som själva testat insatsen elektronisk övervakning för barn 2010–2012. Utredningen skriver att insatsen avskaffades kort efter att den införts då den bedömdes innebära ett för stort integritetsingrepp och inte ha varit verkningsfullt. Utredningen beskriver att skälet till att det avskaffades var: *att möjligheten till elektronisk övervakning inte ansågs vara rätt väg för att förebygga ett kriminellt och asocialt beteende samt att elektronisk övervakning inte kunde ersätta en konsekvent pedagogisk omsorg från stabila vuxna. Vidare konstaterades i förarbetena att elektronisk övervakning innebar ett stort ingrepp i den enskildes personliga integritet samt att det hade karaktären av en sanktion vilket kunde bidra till ytterligare stigmatisering av barnet eller den unge. Det påtalades också att användningen av elektronisk övervakning som ett led i en socialpedagogisk insats inte hade efterfrågats av kommunerna.*

Samma argument som den danska erfarenheten skulle Rädda Barnen vilja lyfta som argument för att inte införa en liknande ordning i Sverige.

13 Konsekvenser vid bristande efterlevnad av socialnämndernas beslut

Utredningen föreslår att beslut till vårdnadshavare enligt LIV ska kunna förenas med vite om besluten inte efterlevs.

Rädda Barnen avstyrker förslaget.

Rädda Barnen ser stora risker med förslaget att förena beslut om öppna insatser med vite. Rädda Barnen har redan redogjort för riskerna med ökat införande av tvång, kontroll och repression i socialtjänstens arbete - risker som riskerar att leda till att färre barn och unga får tillgång till stöd och skydd från socialtjänsten, särskilt tidiga insatser. Även inom förslaget om vite återfinns dessa risker. Rädda Barnen bedömer att hotet om vite riskerar att ytterligare spä på misstro och oro gentemot socialtjänsten, och försvåra tidiga insatser, och relationellt arbete. Således riskerar förslaget att motverka flera av de målsättningar som är grunden i socialtjänstens verksamhet, och grundläggande målsättningar i nya SoL.

Rädda Barnen bedömer även att beslut om vite särskilt kommer drabba familjer i ekonomisk utsatthet. Barn i socioekonomisk utsatthet är redan idag en överrepresenterad grupp inom exempelvis placeringar utanför hemmet⁵. Socioekonomisk utsatthet och ojämlika livsvillkor är en anledning till att såväl barn som vuxna vara i behov av stöd från socialtjänsten. Att förena kontakt med socialtjänsten med hot om vite riskerar således särskilt att drabba denna grupp.

³ Lavell, Jade: "Boys, Childhood Domestic Abuse, and Gang Involvement" (Bristol University Press 2022)

⁴ [Röster från barn och unga som är frihetsberövade – våldsutsatthet under barndomen upptäcks inte - Barnombudsmannen](#)

⁵ [Socialtjänstens placeringar av barn och unga med svensk och utländsk bakgrund](#)

14 Bestämmelser om handläggningen och förfarandet för beslut enligt LIV

I utredningen redogörs för hur bedömning av proportionalitet ska göras inför när LIV ska vara tillämpligt eller ej:

"I lagens inledande kapitel ska proportionalitets- och behovsprincipen lagfästas. Det innebär att beslut enligt lagen om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas bara ska få fattas om det behövs och den åtgärd som socialnämnden beslutar om inte kan vidtas med mindre ingripande medel samt bedöms proportionerlig med hänsyn till åtgärdens syfte och övriga omständigheter".

Rädda Barnen har ovan redogjort för bedömningen att förslagen i LIV inte är proportionerliga i förhållande till ingreppet i såväl barn som vuxnas lagstadgade fri- och rättigheter. Detta i synnerhet då Rädda Barnen inte bedömer att utredningen tydligt kunnat belägga hur den föreslagna ordningen med LIV ska kunna ge de positiva effekter för barn som utredningen framför.

Därmed bedömer Rädda Barnen det som oroväckande att utredningen lämnar över bedömning om proportionalitet till socialtjänsten. Utifrån tillämpningen av tvingande insatser framkommer det i utredningen att socialnämnden själva bör göra en egen proportionalitetsbedömning från fall till fall: *"Både socialnämnder och domstolar ska göra en behovs- och proportionalitetsavvägning när de tar ställning till om beslut om insatser och särskilda föreskrifter till vårdnadshavare enligt LIV ska fattas. Hur behovs- och proportionalitetsavvägningen ska göras kan inte uttryckas exakt utan en bedömning måste göras i varje enskilt ärende."*

Rädda Barnen vill här understryka att det är synnerligen olämpligt att överlämna en proportionalitetsbedömning till enskilda socialsekreterare eller till socialnämnden. Det bör vara upp till lagstiftaren att göra bedömning om en lag är proportionerlig eller ej.

15 Allvarssamtal när barn och unga misstänks för brott

Utredningen föreslår att om Polismyndigheten informerar en socialnämnd att ett barn eller en ung person är misstänkt för ett brott på vilket fängelse kan följa och det kan antas att det är första gången barnet eller den unge är misstänkt för ett sådant brott, ska en företrädare för socialtjänsten hålla ett särskilt samtal med barnet och dess vårdnadshavare eller den unge, ett så kallat allvarssamtal.

Syftet med ett sådant samtal är att få barnets vårdnadshavare att medverka till stöd för barnet och att motverka framtida brottslighet hos barnet eller den unge.

Rädda Barnen avstyrker förslaget.

Redan idag görs detta ofta i samband med att en anmälan kommer in om att ett barn är misstänkt för ett brott. Socialtjänsten är alltid skyldiga att göra en skyndsam skyddsbedömning i samband med en orosanmälan, och därefter vidare en förhandsbedömning

för att göra en mer gedigen bedömning och barnets situation, om barnet kan vara i behov av insatser från socialtjänsten och om utredning ska inledas.

Att införa en ny ordning i SoL, särskilt för barn som misstänkts ha begått ett brott riskerar att få undanträngningseffekter. Ska socialtjänsten exempelvis särskilt prioritera barn som misstänkt ha begått ett brott, i stället för exempelvis barn som utsatts för brott, barn som utsatts för våld eller allvarliga brister i omsorgen? Eller barn som har ett skadligt bruk av droger? Fokus i socialtjänstens hantering av en orosanmälan bör vara skydd för barnet och behovet av insatser – oavsett anledning till anmälan. Rädda Barnens anser att den bedömningen bör skötas av socialtjänsten själva och att den föreslagna ordningen blir allt för instrumentell.

Stockholm 2025-03-17

Sara Damber
Sverigechef, Rädda Barnen